

EDI2101

การวัดและประเมิน ผลการเรียนรู้

*(Learning Measurement
and Evaluation)*

By Assoc.Prof.Dr.Wipada Prasansaph

The Empathic, Vibrant Classroom

เครื่องมือที่ใช้ในการ วัดผลทางการศึกษา ด้านจิตพิสัย

(Instruments for Measuring
the Affective Domain)

“พฤติกรรมด้านจิตพิสัยมี
ลักษณะซับซ้อนกว่าพฤติกรรม
ด้านพุทธิพิสัย เนื่องจากไม่สามารถ
สังเกตได้โดยตรงเสมอไป”

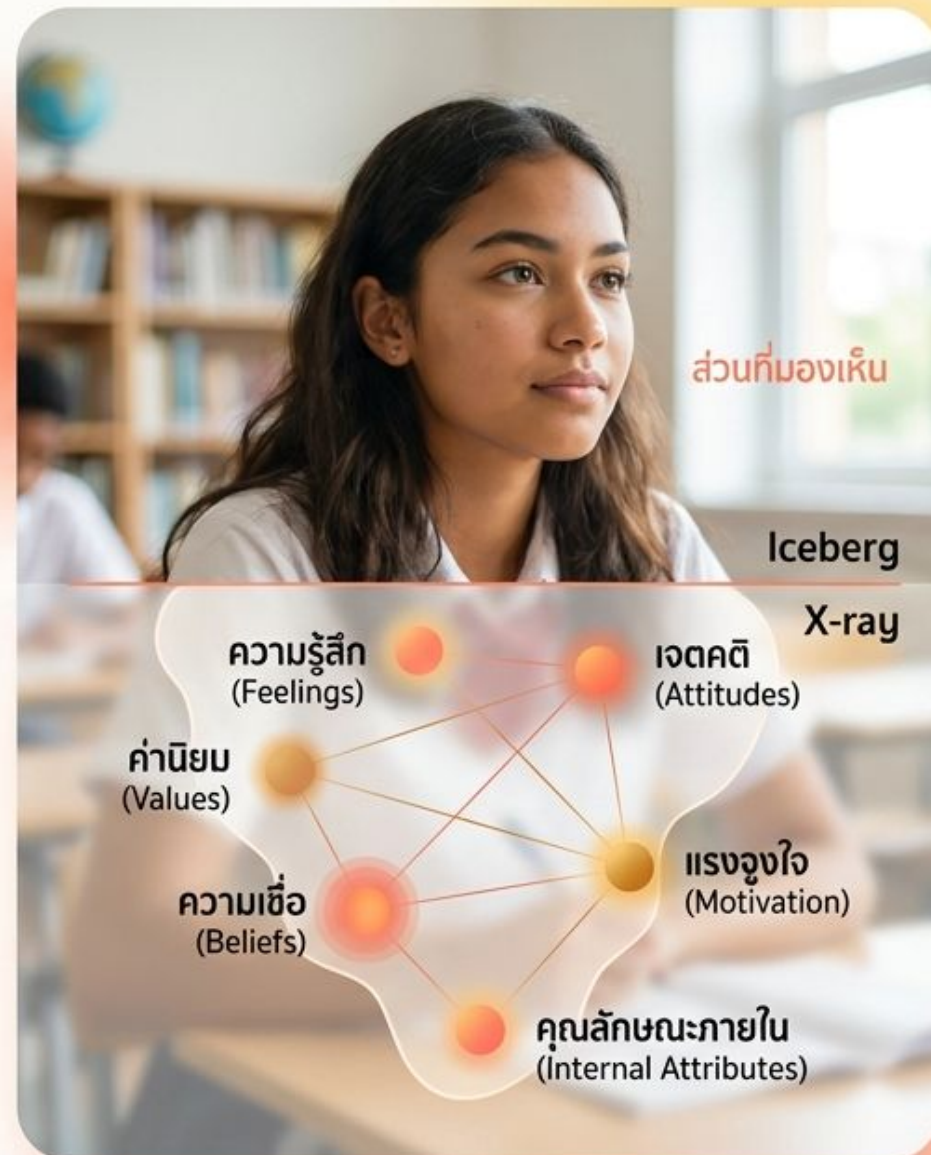
จิตพิสัย (Affective Domain)

เกี่ยวข้องกับ: ความรู้สึก, ความสนใจ,
เจตคติ, ค่านิยม, ความเชื่อ, แรงจูงใจ,
คุณธรรม, ความรับผิดชอบ,
และคุณลักษณะของผู้เรียน

ตัวอย่าง: “ความรับผิดชอบ”

ไม่สามารถวัดได้โดยการถามเพียง
ว่าผู้เรียนเป็นคนรับผิดชอบหรือไม่
แต่ต้องพิจารณาจากพฤติกรรมที่
สะท้อนความรับผิดชอบในหลาย
สถานการณ์

ควรใช้ข้อมูลจากหลายวิธี หลายช่วงเวลา และหลายแหล่ง

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire)

รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น ความรู้สึก ความสนใจ เจตคติ ความเชื่อ หรือการรับรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย: คำถามปลายปิด, คำถามปลายเปิด, มาตรฐานค่า

ข้อดี: รวบรวมข้อมูลจากผู้เรียนจำนวนมากได้ในเวลาอันสั้น
วิเคราะห์ข้อมูลได้สะดวก และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนรายงาน
ความคิดเห็นหรือความรู้สึกของตนเองโดยตรง

ข้อจำกัด: ข้อมูลเป็นการรายงานตนเอง (Self-report)
ผู้ตอบอาจเลือกตอบในลักษณะที่คิดว่าสังคมหรือผู้สอน
คาดหวัง มากกว่าความคิดเห็นที่แท้จริง

2.2 มาตรฐานค่า (Rating Scale)

เครื่องมือที่ใช้กำหนดระดับของความคิดเห็น
ความรู้สึก คุณลักษณะ หรือพฤติกรรม

การสร้างข้อความสำหรับมาตรฐานค่า

“ฉันมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับผู้อื่น”

“ฉันสนุกกับการทำกิจกรรมภาษาอังกฤษร่วมกับเพื่อน”

ตัวอย่างข้อความสำหรับวัดเจตคติ

หลักการสร้างข้อความ

- ✓ วัดประเด็นเดียวต่อหนึ่งข้อความ
- ✓ หลีกเลี่ยงภาษากำกวม
- ✓ เหมาะสมกับระดับความเข้าใจของผู้ตอบให้มีความชัดเจน

2.3 แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

✓ (ปฏิบัติ)

✗ (ไม่ปฏิบัติ)

ส่งงานตามเวลาที่กำหนด: [✓]

รับฟังความคิดเห็นของเพื่อน: [✓]

มีส่วนร่วมในการทำงานกลุ่ม: [✓]

ไม่สามารถบอกระดับคุณภาพ/ความถี่

“แสดงเพียงการมีหรือไม่มีพฤติกรรม
จึงไม่สามารถบอกระดับคุณภาพหรือความถี่ของพฤติกรรมได้อย่างละเอียด”
(ใช้งานง่ายและเหมาะสมสำหรับพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้อย่างชัดเจน)

“ 2.6 แบบสัมภาษณ์ (Interview) ”

วิธีรวบรวมข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับความคิดเห็น ความเชื่อ เจตคติ แรงจูงใจ และประสบการณ์ของผู้เรียน

Spectrum of Flexibility

2.7 การประเมินตนเอง (Self-assessment)

ผู้เรียนพิจารณาพฤติกรรม ความรู้สึก ความรับผิดชอบ
หรือความก้าวหน้าของตนเองโดยใช้เกณฑ์ที่กำหนด

**“ช่วยส่งเสริมการรู้คิดเกี่ยวกับตนเอง
(Metacognition)
และการกำกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง
(Self-regulated Learning)”**

ไม่ควรใช้ข้อมูลจากการประเมินตนเองเพียง
แหล่งเดียวในการตัดสินใจที่มีความสำคัญสูง

2.8 การประเมินโดยเพื่อน (Peer Assessment)

ให้ผู้เรียนประเมินพฤติกรรม
หรือการมีส่วนร่วมของสมาชิก
ในกลุ่ม เช่น ความรับผิดชอบ
การให้ความร่วมมือ หรือการ
รับฟังความคิดเห็น

Rules for Success

กฎแห่งความสำเร็จ

- ✓ ต้องกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจน
- ✓ ใช้ร่วมกับข้อมูลจากแหล่งอื่นเพื่อลดอิทธิพลจากความสัมพันธ์ส่วนบุคคล

“ให้ข้อมูลที่ผู้สอนไม่สามารถ
สังเกตได้ตลอดเวลา”

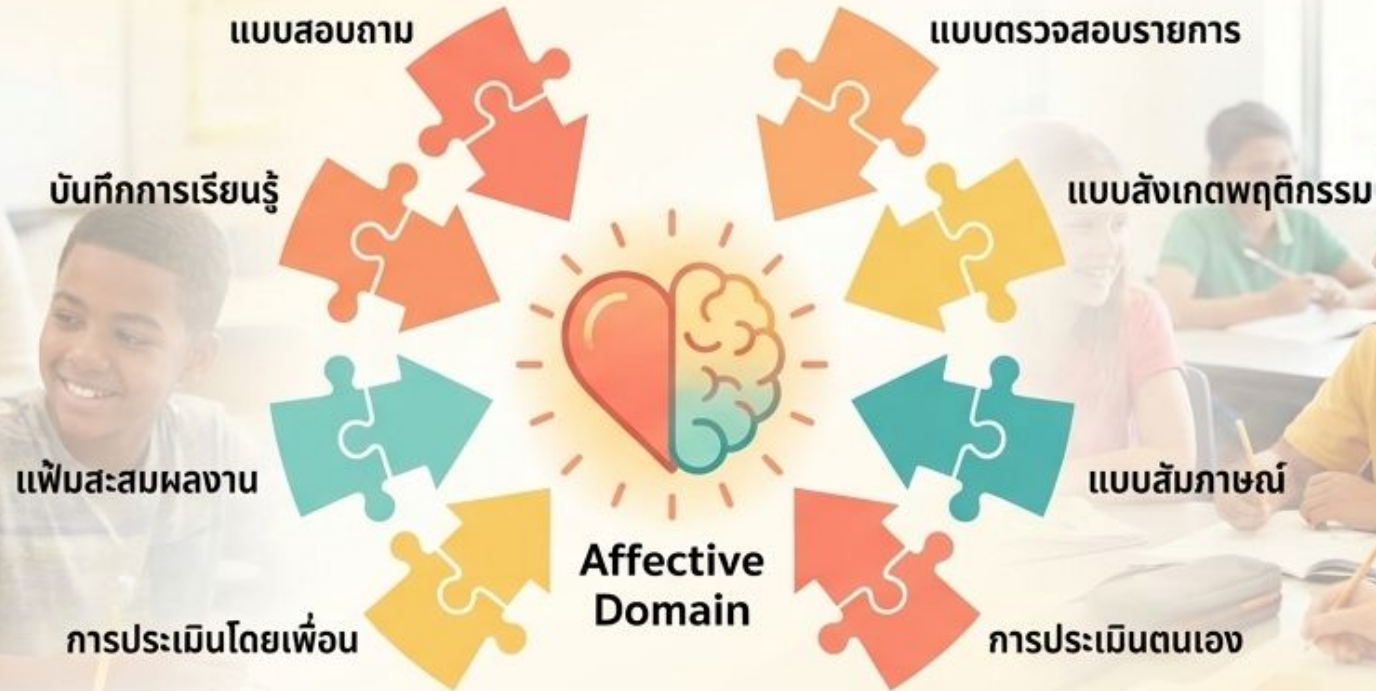
“การเปรียบเทียบเครื่องมือวัดผล (Tool Comparison Matrix)

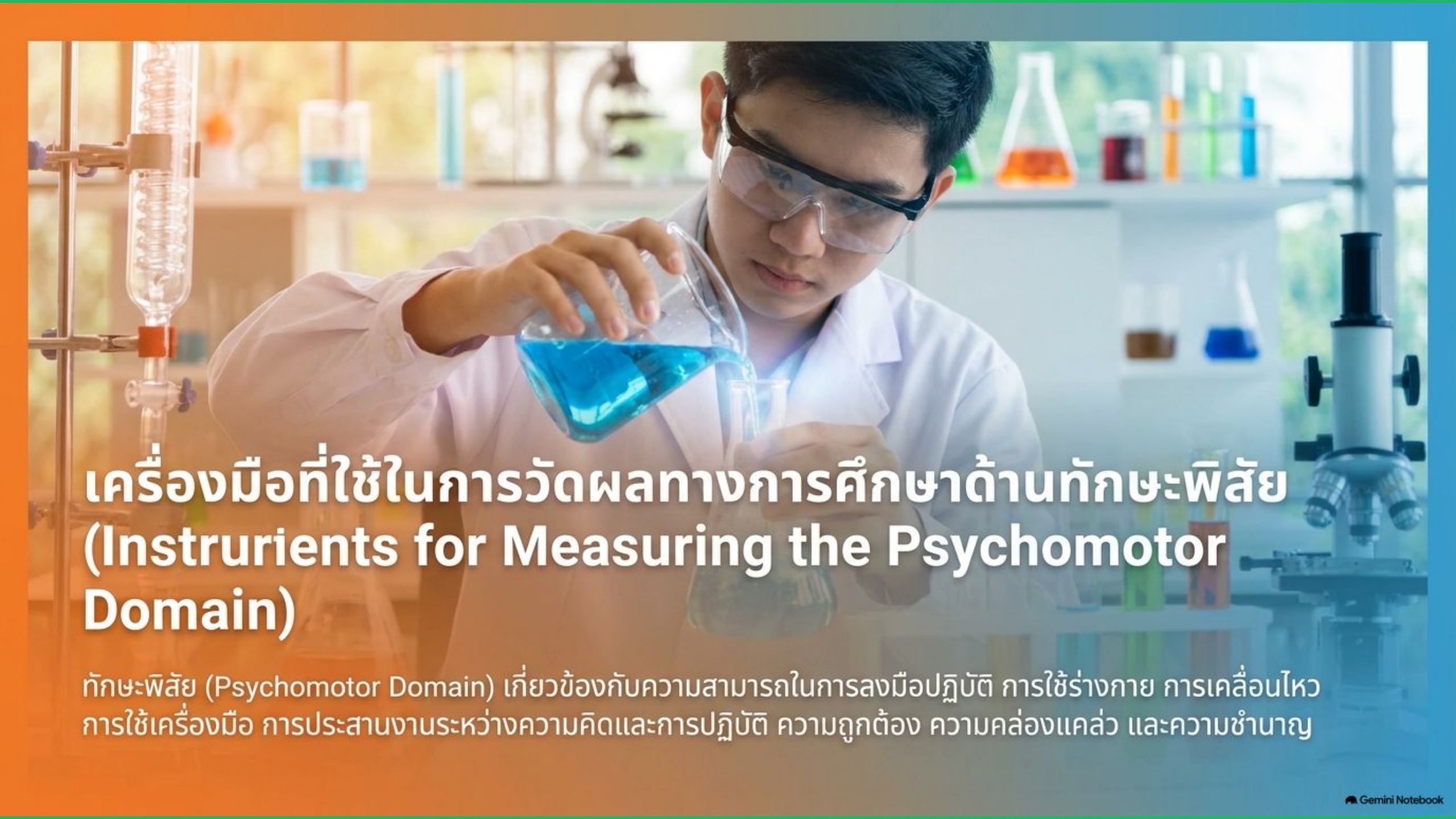
	ประเภทข้อมูล (Type of Data)	ข้อดี / ความลึก (Depth/Scale)	ข้อจำกัด / ความเอนเอียง (Risk of Bias)
1. แบบสอบถาม (Questionnaire)	ความคิดเห็น ความรู้สึก เจตคติ	เก็บผู้เรียนจำนวนมาก ในเวลาอันสั้น	รายงานตนเองตามที่ สังคมหรือผู้สอนคาดหวัง
2. แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)	พฤติกรรมที่สังเกตได้ ได้อย่างชัดเจน	ใช้งานง่าย	ไม่สามารถบอกระดับ คุณภาพหรือความถี่
3. แบบสังเกตพฤติกรรม (Observation)	พฤติกรรมที่ผู้เรียน แสดงออกจริง	รวบรวมข้อมูลใน สถานการณ์หลากหลาย	อคติจากการตีความตาม ความรู้สึกผู้สังเกต
4. แบบสัมภาษณ์ (Interview)	ประสบการณ์หรือ ความคิดเชิงลึก	มีความยืดหยุ่นสูงและ ได้ข้อมูลเชิงลึก	อิทธิพลจากผู้สัมภาษณ์

บทสรุป (Conclusion)

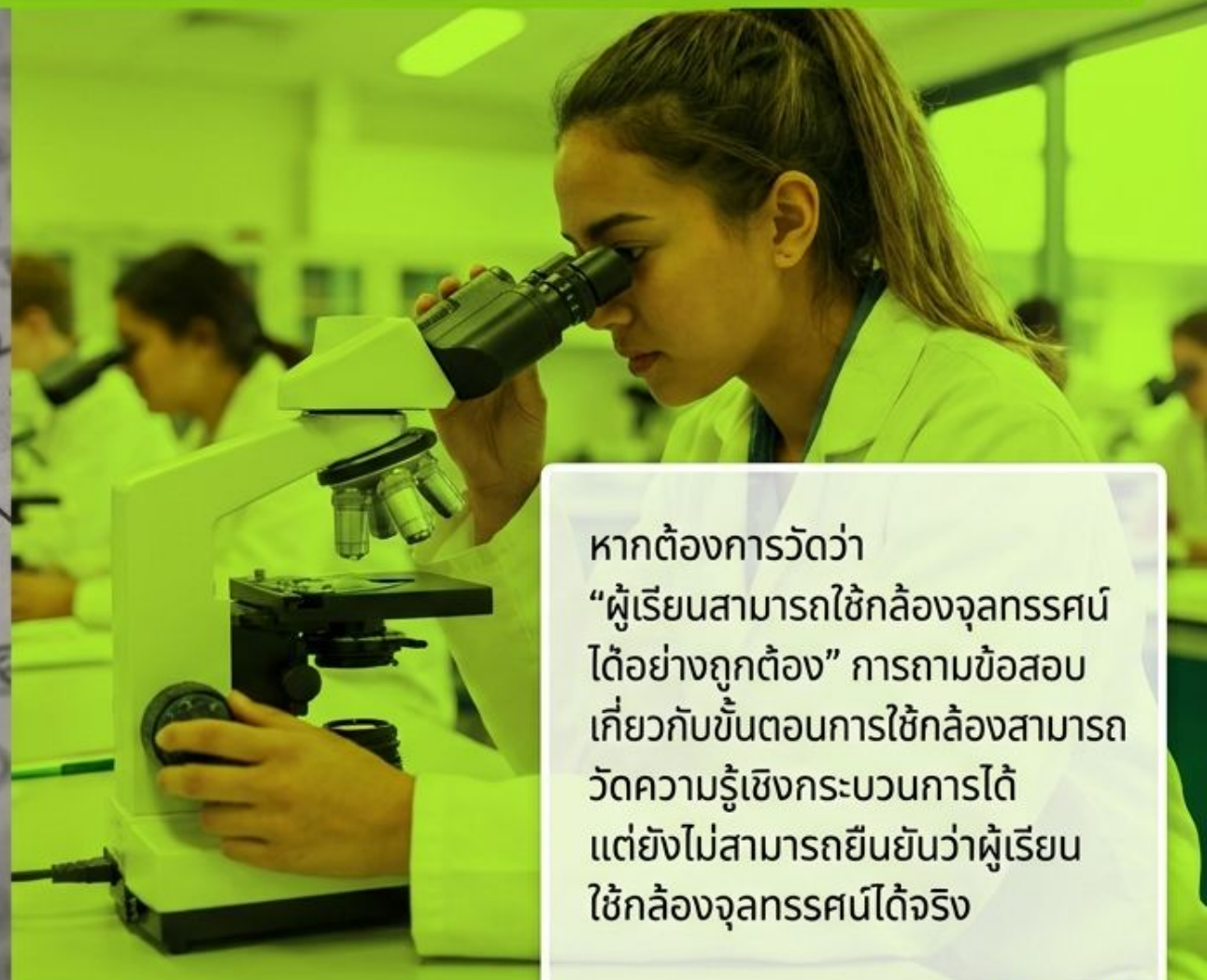
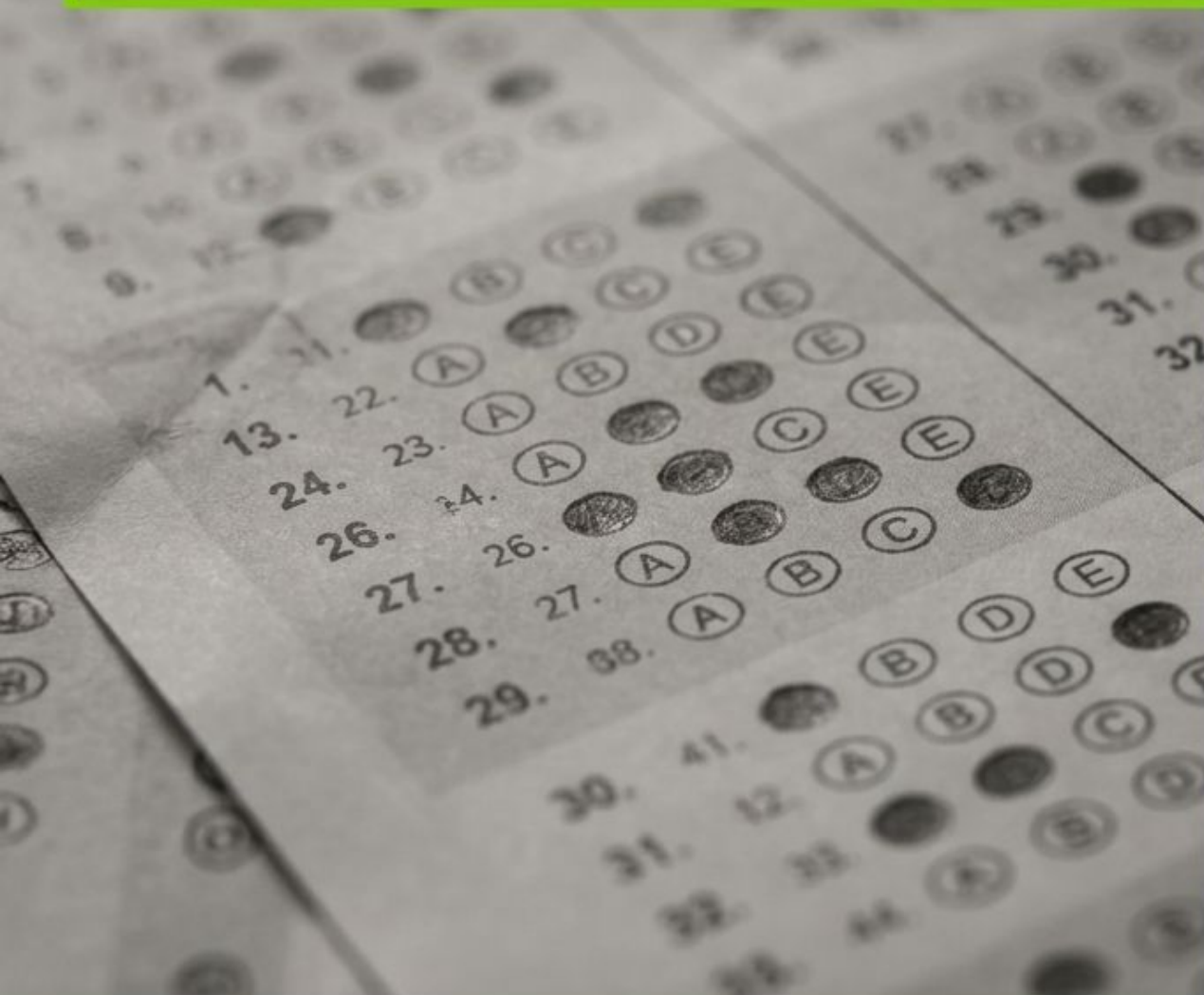
“การวัดด้านจิตพิสัยจึงควรใช้ข้อมูลจากหลายวิธี หลายช่วงเวลา และหลายแหล่ง เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือของผลการประเมิน”
(พิจารณาจากพฤติกรรมที่สะท้อนในหลายสถานการณ์)

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย (Instrurients for Measuring the Psychomotor Domain)

ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เกี่ยวข้องกับความสามารถในการลงมือปฏิบัติ การใช้ร่างกาย การเคลื่อนไหว การใช้เครื่องมือ การประสานงานระหว่างความคิดและการปฏิบัติ ความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว และความชำนาญ

หากผลลัพธ์การเรียนรู้กำหนดให้ผู้เรียน “ปฏิบัติ” ผู้สอนต้องประเมินจากการ**ปฏิบัติ**
จริงหรือหลักฐานที่สะท้อนการปฏิบัติ **ไม่ควร**ใช้ข้อสอบข้อเขียนเพียงอย่างเดียว

หากต้องการวัดว่า
“ผู้เรียนสามารถใช้กล้องจุลทรรศน์
ได้อย่างถูกต้อง” การถามข้อสอบ
เกี่ยวกับขั้นตอนการใช้กล้องสามารถ
วัดความรู้เชิงกระบวนการได้
แต่ยังไม่สามารถยืนยันว่าผู้เรียน
ใช้กล้องจุลทรรศน์ได้จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย

3.1 แบบทดสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test)

แบบทดสอบภาคปฏิบัติเป็นเครื่องมือ
ที่กำหนดให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติงาน
จริงหรือปฏิบัติในสถานการณ์จำลอง
เพื่อแสดงทักษะตามที่กำหนด

• การทดลองวิทยาศาสตร์

• การพูดภาษาอังกฤษ

• การสาธิตการปฐมพยาบาล

• การเล่นเครื่องดนตรี

• การทำอาหาร

• การใช้เครื่องมือในห้องปฏิบัติการ

• การฝึกสอน

• การประกอบชิ้นงาน

การประเมินสามารถพิจารณาได้ทั้ง
กระบวนการ (Process) และ **ผลผลิต (Product)**

แบบตรวจสอบลักษณะนี้สามารถนำไปใช้กับกิจกรรมภาษาอังกฤษอื่น ๆ ได้

- การสั่งอาหารในร้านอาหาร (Ordering Food at a Restaurant)
- การถามและบอกทาง (Asking for and Giving Directions)
- การซื้อสินค้า (Shopping Conversation)
- การสัมภาษณ์เพื่อน (Interviewing a Classmate)
- การเล่าเหตุการณ์ในอดีต (Talking about Past Events)
- การนำเสนอหัวข้อสั้น ๆ (Short Presentation)
- การแสดงบทบาทสมมติ (Role-play)

ตัวอย่างเช่น ในกิจกรรม การสั่งอาหารในร้านอาหาร (Ordering Food at a Restaurant) ผู้สอนอาจกำหนดรายการพฤติกรรมดังนี้

รายการพฤติกรรมที่สังเกต (Observable Behaviors)	ปฏิบัติ (Performed)	ไม่ปฏิบัติ (Not Performed)
กล่าวทักทายพนักงานอย่างเหมาะสม	☐	☐
ขอเมนูหรือสอบถามรายการอาหารเป็นภาษาอังกฤษ	☐	☐
สั่งอาหารอย่างน้อย 1 รายการ	☐	☐
สั่งเครื่องดื่มอย่างน้อย 1 รายการ	☐	☐
ใช้คำหรือประโยคสุภาพ เช่น please หรือ thank you	☐	☐
ตอบคำถามของพนักงานได้เหมาะสม	☐	☐
ขอเรียกเก็บเงินโดยใช้ประโยคที่เหมาะสม	☐	☐
กล่าวขอบคุณก่อนจบบทสนทนา	☐	☐

**แบบตรวจสอบการปฏิบัติงานมีข้อจำกัดคือสามารถ
ระบุได้เพียงว่า “ปฏิบัติ” หรือ “ไม่ปฏิบัติ” แต่ไม่สามารถ
สะท้อนระดับคุณภาพของการปฏิบัติได้อย่างละเอียด**

ตัวอย่างเช่น หากผู้เรียนทั้งสองคนสามารถ “สั่งอาหารเป็นภาษาอังกฤษได้” ผู้เรียนทั้งสองจะได้รับเครื่องหมายว่าปฏิบัติ แม้ว่าคนหนึ่งจะพูดได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง และเป็นธรรมชาติ ขณะที่อีกคนพูดได้อย่างไม่ต่อเนื่องและมีข้อผิดพลาดทางภาษาหลายจุด คนหนึ่งจะพูดได้อย่างคล่องแคล่ว ถูกต้อง และเป็นธรรมชาติ ขณะที่อีกคนพูดได้อย่างไม่ต่อเนื่องและมีข้อผิดพลาดทางภาษาหลายจุด

3.3 มาตรฐานค่าการปฏิบัติงาน (Performance Rating Scale)

มาตรฐานค่าการปฏิบัติงานใช้ประเมินระดับคุณภาพของทักษะ

มาตรฐานค่าช่วยให้ผู้ประเมินสะท้อนระดับคุณภาพ ได้ละเอียดกว่าแบบตรวจสอบรายการ

1 = ยังไม่สามารถปฏิบัติตาม
ขั้นตอนที่กำหนด

2 = ปฏิบัติได้บางส่วนและต้อง
ได้รับคำแนะนำ

3 = ปฏิบัติได้ถูกต้องเกือบทั้งหมด
มีข้อผิดพลาดเล็กน้อย

4 = ปฏิบัติได้ถูกต้องและ
คล่องแคล่วโดยไม่ต้องได้รับความช่วยเหลือ

3.4 รุบริก (Rubric)

รุบริกเป็นเครื่องมือที่กำหนดเกณฑ์ (Criteria) และคำอธิบายระดับคุณภาพ (Performance Descriptors) อย่างชัดเจน

3.4.1 รุบริกแบบองค์รวม (Holistic Rubric)

ประเมินคุณภาพของการปฏิบัติหรือผลงานโดยรวม แล้วกำหนดคะแนนเพียงระดับเดียว
เหมาะสำหรับการประเมินที่ต้องการความรวดเร็ว
หรือการตัดสินคุณภาพภาพรวม

3.4.2 รูปrikแบบแยกองค์ประกอบ (Analytic Rubric)

แยกเกณฑ์ออกเป็นหลายด้าน และให้คะแนนแต่ละด้านแยกจากกัน

รูปrikแบบแยกองค์ประกอบให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนได้ละเอียดและเหมาะกับการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้

- ความถูกต้องทางภาษา (Language Accuracy)
- การใช้คำศัพท์ (Vocabulary Use)
- การออกเสียง (Pronunciation)
- ความคล่องแคล่ว (Fluency)
- ความสามารถในการสื่อสาร (Communicative Effectiveness)

3.5 แบบสังเกตการปฏิบัติงาน (Performance Observation Form)

ผู้ประเมินใช้แบบสังเกตเพื่อบันทึก
พฤติกรรมของผู้เรียนระหว่างการ
ปฏิบัติงานจริง โดยสามารถกำหนดทั้ง
รายการพฤติกรรมและระดับคุณภาพ

เครื่องมือนี้เหมาะกับการประเมินกระบวนการ เช่น
วิธีเตรียมงาน วิธีใช้เครื่องมือ ลำดับการปฏิบัติ
การแก้ปัญหาระหว่างทำงาน และการปฏิบัติตาม
มาตรฐานความปลอดภัย

3.6 การประเมินจากชิ้นงาน (Product Assessment)

ผลของทักษะการปฏิบัติสามารถประเมินผ่านคุณภาพของผลิตภัณฑ์หรือชิ้นงานที่เกิดขึ้น
ชิ้นงานที่เกิดขึ้น

● งานศิลปะ ● ชิ้นงานประดิษฐ์ ● อาหาร ● โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ● รายงานการทดลอง ● วิดีโอการนำเสนอ

การประเมินเฉพาะผลิตภัณฑ์อาจไม่สามารถสะท้อนกระบวนการปฏิบัติได้ทั้งหมด
จึงควรใช้ร่วมกับการสังเกตหรือแบบตรวจสอบขั้นตอนในกรณีที่กระบวนการมีความสำคัญ

3.7 การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment)

การประเมินตามสภาพจริงเป็นการกำหนดภาระงานที่มีความสัมพันธ์กับสถานการณ์จริงหรือการปฏิบัติงานในชีวิตและวิชาชีพ

ผู้เรียนต้องบูรณาการความรู้ ทักษะ และการตัดสินใจเพื่อดำเนินงานให้สำเร็จ การประเมินตามสภาพจริงเหมาะกับการวัดทักษะพิสัย เนื่องจากให้หลักฐานเกี่ยวกับความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ในบริบทที่มีความหมาย

• การจำลองสถานการณ์

• การแก้ปัญหาจากกรณีจริง

• การฝึกปฏิบัติงาน

• การนำเสนอผลงาน

• การจัดโครงการ

• การผลิตชิ้นงาน

• การสาธิตทักษะ

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดผลทางการศึกษาด้านทักษะพิสัย (Instruments for Measuring the Psychomotor Domain)

1. แบบทดสอบ
ภาคปฏิบัติ
(Performance Test)

2. แบบตรวจสอบ
การปฏิบัติงาน
(Performance Checklist)

3. มาตรฐานค่า
การปฏิบัติงาน
(Performance Rating Scale)

Subtopic	1	2	3	4
Performance indicator	• Can identify the basic concepts and principles of the subject.	• Can identify the basic concepts and principles of the subject and apply them in simple situations.	• Can identify the basic concepts and principles of the subject and apply them in complex situations.	• Can identify the basic concepts and principles of the subject and apply them in complex situations and create new ideas.
Knowledge	• Can recall the basic concepts and principles of the subject.	• Can recall the basic concepts and principles of the subject and apply them in simple situations.	• Can recall the basic concepts and principles of the subject and apply them in complex situations.	• Can recall the basic concepts and principles of the subject and apply them in complex situations and create new ideas.
Application	• Can apply the basic concepts and principles of the subject in simple situations.	• Can apply the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations.	• Can apply the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations.	• Can apply the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations and create new ideas.
Analysis	• Can analyze the basic concepts and principles of the subject in simple situations.	• Can analyze the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations.	• Can analyze the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations.	• Can analyze the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations and create new ideas.
Evaluation	• Can evaluate the basic concepts and principles of the subject in simple situations.	• Can evaluate the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations.	• Can evaluate the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations.	• Can evaluate the basic concepts and principles of the subject in simple situations and apply them in complex situations and create new ideas.

4. รุบริก
(Rubric)

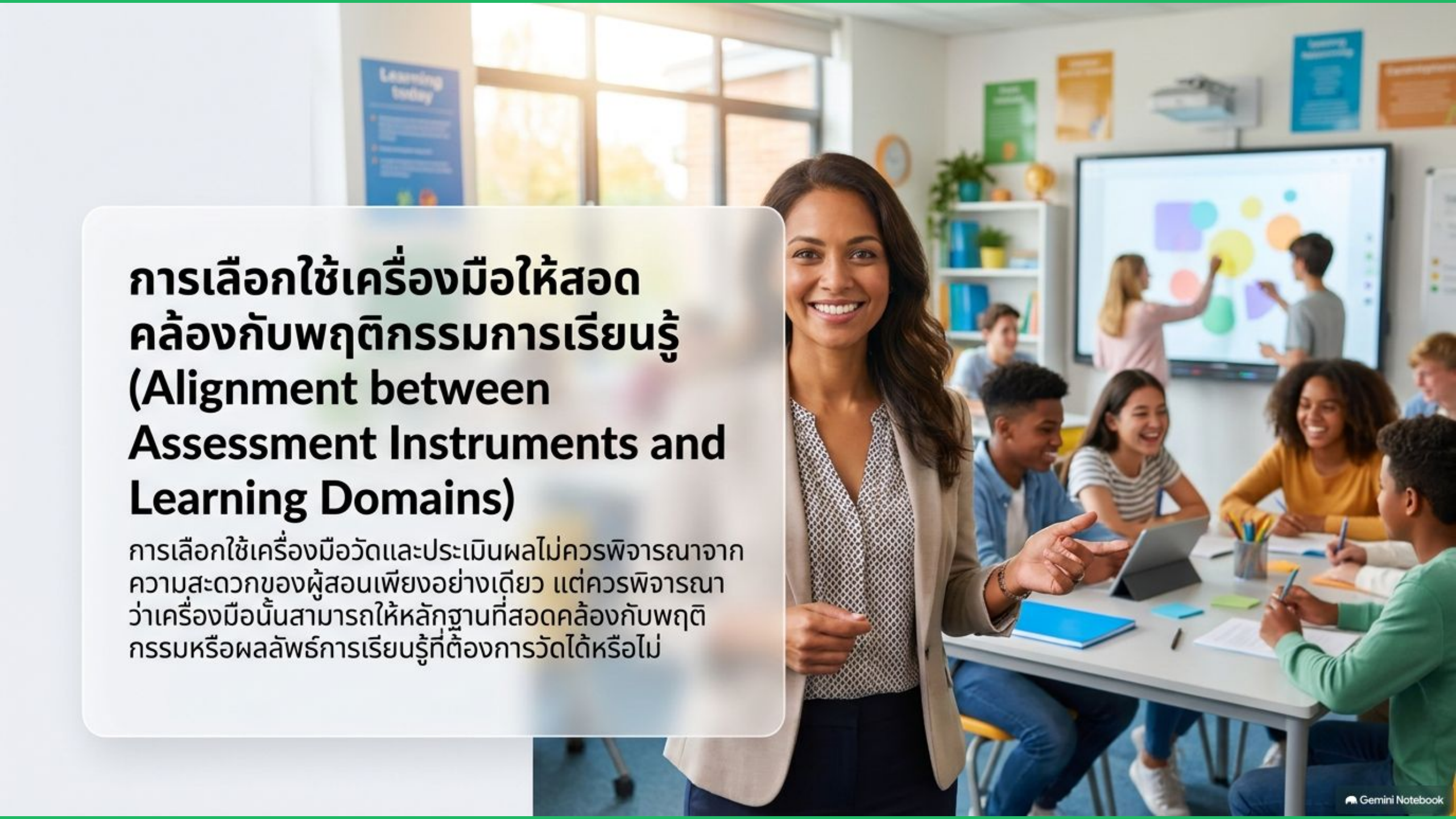
5. แบบสังเกตการปฏิบัติงาน
(Performance Observation Form)

6. การประเมินจากชิ้นงาน
(Product Assessment)

7. การประเมินตามสภาพจริง
(Authentic Assessment)

การเลือกใช้เครื่องมือให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการเรียนรู้ (Alignment between Assessment Instruments and Learning Domains)

การเลือกใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลไม่ควรพิจารณาจากความสะดวกของผู้สอนเพียงอย่างเดียว แต่ควรพิจารณาว่าเครื่องมือนั้นสามารถให้หลักฐานที่สอดคล้องกับพฤติกรรมหรือผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ต้องการวัดได้หรือไม่

ผลลัพธ์การเรียนรู้อาจครอบคลุมทั้งความรู้ด้านภาษา
เจตคติต่อการเรียนภาษา
และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

**ความสอดคล้องระหว่าง
ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning
Outcomes) พฤติกรรมที่ต้องการวัด
(Target Behaviors) และ
เครื่องมือประเมิน (Assessment
Instruments)
เป็นหลักสำคัญของการวัดและ
ประเมินผลในรายวิชาภาษาอังกฤษ**

พฤติกรรมการเรียนรู้ (Learning Domain)

สิ่งที่มุ่งวัด

เครื่องมือที่เหมาะสม

พุทธิพิสัย
(Cognitive Domain)

สิ่งที่มุ่งวัด

ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์
ไวยากรณ์ การอ่าน การตีความ
การวิเคราะห์ และการใช้ภาษา

เครื่องมือที่เหมาะสม

แบบทดสอบปรนัย แบบทดสอบอัตนัย
แบบทดสอบอ่าน การสอบปากเปล่า
กรณีศึกษา งานเขียน
และแฟ้มสะสมงาน

จิตพิสัย
(Affective Domain)

สิ่งที่มุ่งวัด

เจตคติ ความสนใจ ความมั่นใจ
แรงจูงใจ และความเต็มใจในการ
ใช้ภาษาอังกฤษ

เครื่องมือที่เหมาะสม

แบบสอบถาม มาตรฐานค่า
แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์
แบบบันทึกพฤติกรรม
และการประเมินตนเอง

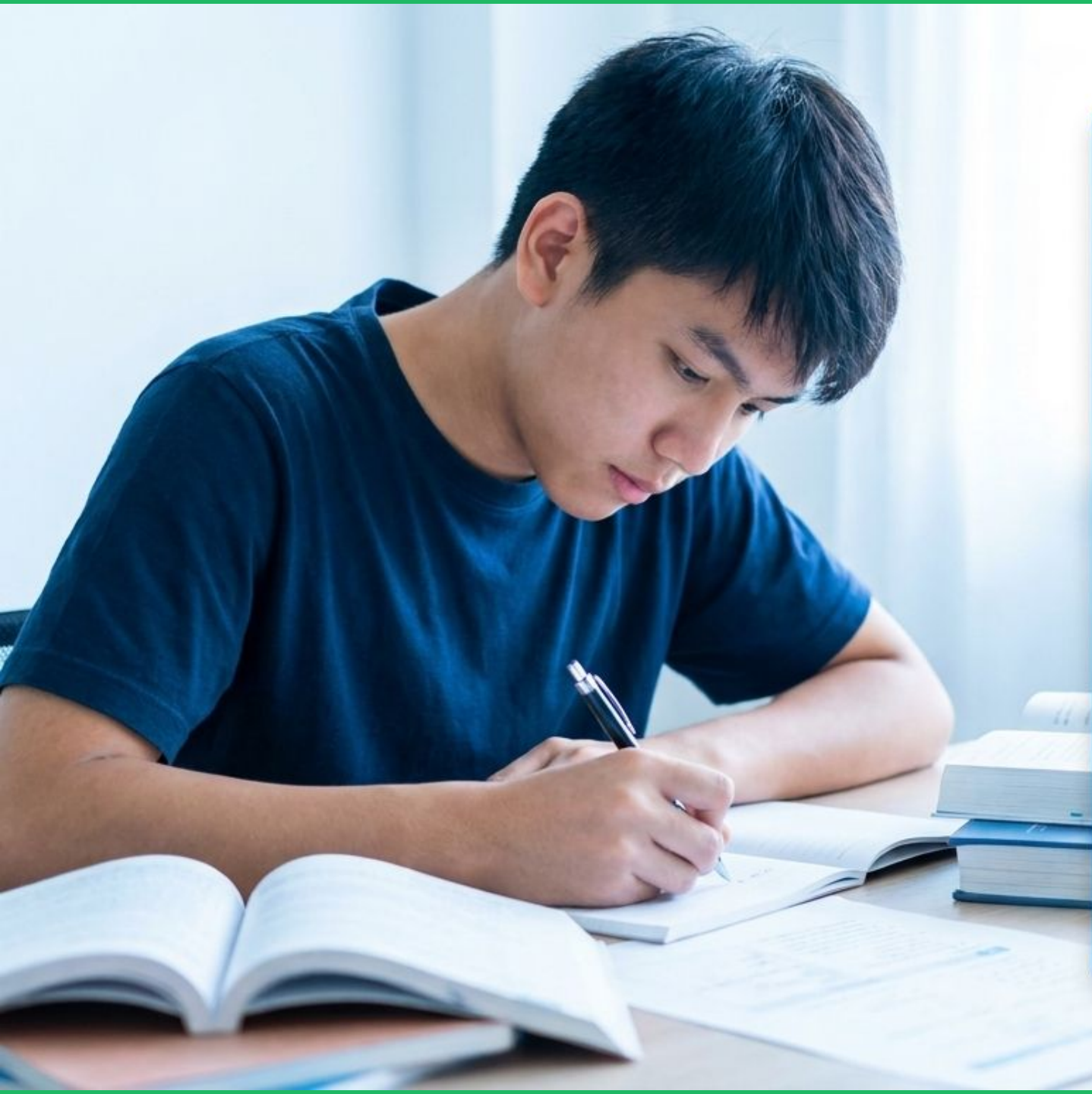
ทักษะพิสัย
(Psychomotor Domain)

สิ่งที่มุ่งวัด

ความสามารถในการออกเสียง การ
พูด การสนทนา การนำเสนอ และ
การใช้ภาษาในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่เหมาะสม

แบบทดสอบภาคปฏิบัติ แบบ
ตรวจสอบรายการ (Checklist)
มาตรฐานค่า (Rating Scale)
รูบริก (Rubric)
และแบบสังเกตการปฏิบัติ

พุทธิพิสัย (Cognitive Domain)

สิ่งที่มุ่งวัด: ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ
คำศัพท์ ไวยากรณ์ การอ่าน การตีความ
การวิเคราะห์ และการใช้ภาษา

เครื่องมือที่เหมาะสม

- แบบทดสอบปรนัย
- แบบทดสอบอัตนัย
- แบบทดสอบอ่าน
- การสอบปากเปล่า
- กรณีศึกษา งานเขียน
และแฟ้มสะสมงาน

ตัวอย่างการเลือกเครื่องมือสำหรับพุทธิพิสัย

หากผลลัพธ์การเรียนรู้ระบุว่า “ผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการใช้ Past Simple Tense ได้อย่างถูกต้อง” ผลลัพธ์ดังกล่าวมุ่งวัดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างทางไวยากรณ์

Exam Paper

เครื่องมือ: แบบทดสอบเลือกตอบ, แบบเติมคำ, แบบตอบสั้น, ข้อสอบอัตนัย, การสอบปากเปล่า

? ตัวอย่างข้อคำถาม: Explain when we use the Past Simple Tense and give two examples.

การประเมินลักษณะนี้ช่วยตรวจสอบว่าผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการทางภาษา ไม่ได้เพียงจดจำรูปกริยาเท่านั้น

ตัวอย่างการเลือกเครื่องมือสำหรับ พุทธิพิสัย (การวิเคราะห์)

หากผลลัพธ์การเรียนรู้ระบุว่า “ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์
ใจความสำคัญและรายละเอียดสนับสนุนจากบทอ่านภาษา
อังกฤษได้”

เครื่องมือที่เหมาะสม: แบบทดสอบการอ่าน ข้อสอบอัตนัย
หรือคำถามวิเคราะห์จากบทอ่าน

ตัวอย่างคำถาม: What is the main idea of the passage?
Give two details from the text to support your answer.

ข้อคำถามดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงทั้งความเข้าใจและ
การวิเคราะห์ข้อมูลจากข้อความ

จิตพิสัย (Affective Domain)

สิ่งที่มุ่งวัด: เจตคติ ความสนใจ ความมั่นใจ
แรงจูงใจ และความเต็มใจในการใช้ภาษาอังกฤษ

เครื่องมือที่เหมาะสม

- แบบสอบถาม
- มาตรฐานค่า
- แบบสังเกต
- แบบสัมภาษณ์
- แบบบันทึกพฤติกรรม และการประเมินตนเอง

ตัวอย่างการเลือกเครื่องมือสำหรับจิตพิสัย

หากผลลัพธ์การเรียนรู้ระบุว่า “**ผู้เรียนมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารกับผู้อื่นมากขึ้น**” ผลลัพธ์ดังกล่าวเกี่ยวข้องกับความรู้สึก **ความเชื่อมั่น** และ **เจตคติ** ของผู้เรียน จึงไม่เหมาะที่จะใช้ข้อสอบไวยากรณ์หรือคำศัพท์เป็นเครื่องมือหลัก

Rating Scale

★★★★★

ตัวอย่างข้อความในมาตรประมาณค่า:
I feel confident speaking English in front of my classmates.

1 2 3 4 5

5 = Strongly Agree, 4 = Agree, 3 = Not Sure, 2 = Disagree, 1 = Strongly Disagree

ตัวอย่างการเลือกเครื่องมือสำหรับจิตพิสัย (การมีส่วนร่วม)

หากผลลัพธ์ระบุว่า “ผู้เรียนแสดงความสนใจและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมภาษาอังกฤษ” ผู้สอนอาจใช้แบบสังเกตพฤติกรรม โดยกำหนดตัวบ่งชี้ เช่น

- ✓ • เข้าร่วมกิจกรรมการพูดภาษาอังกฤษโดยสมัครใจ
- ✓ • ตอบคำถามในชั้นเรียน
- ✓ • ทำงานร่วมกับเพื่อนในกิจกรรมภาษาอังกฤษ
- ✓ • แสดงความพยายามในการใช้ภาษาอังกฤษแม้ยังข้อผิดพลาด
- ✓ • รับฟังและตอบสนองต่อความคิดเห็นของเพื่อน

การใช้ข้อมูลจากการสังเกตหลายครั้งจะช่วยให้การประเมินด้านจิตพิสัยมีความน่าเชื่อถือมากกว่าการประเมินจากเหตุการณ์เพียงครั้งเดียว

ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain)

สิ่งที่มุ่งวัด: ความสามารถในการออกเสียง
การพูด การสนทนา การนำเสนอ
และการใช้ภาษาในการปฏิบัติงาน

เครื่องมือที่เหมาะสม

- แบบทดสอบภาคปฏิบัติ
- แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)
- มาตรฐานค่า (Rating Scale)
- RUBRIC (Rubric)
- และแบบสังเกตการปฏิบัติ

ตัวอย่างการเลือกเครื่องมือสำหรับทักษะพิสัย

หากผลลัพธ์การเรียนรู้ระบุว่า “ผู้เรียนสามารถสนทนาภาษาอังกฤษในสถานการณ์การสั่งอาหารได้อย่างเหมาะสม”
ผลลัพธ์ดังกล่าวต้องการให้ผู้เรียนแสดงความสามารถผ่าน
การปฏิบัติจริง จึงควรใช้การประเมินภาคปฏิบัติแทนการใช้
ข้อสอบข้อเขียนเพียงอย่างเดียว

ภาระงาน: Role-play: Ordering Food at a Restaurant

ใช้ภาษาอังกฤษในการ:

✓ • กล่าวทักทาย	✓ • ตอบคำถามของพนักงาน
✓ • ขอเมนู	✓ • ขอชำระเงิน
✓ • สั่งอาหารและเครื่องดื่ม	✓ • กล่าวขอบคุณและจบบทสนทนา

เครื่องมือที่สามารถใช้ประเมินทักษะพิสัย

หากผลลัพธ์การเรียนรู้เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร
ผู้เรียนควรได้รับโอกาสแสดงการปฏิบัติจริง

แบบตรวจสอบการปฏิบัติงาน (Performance Checklist)

มาตรฐานค่าการปฏิบัติงาน (Performance Rating Scale)

รูบริก (Rubric)

แบบสังเกตการพูด

ตัวอย่างเกณฑ์ในรูบริก

- ความถูกต้องทางภาษา (Language Accuracy)
- ความเหมาะสมของคำศัพท์ (Vocabulary Use)
- การออกเสียง (Pronunciation)
- ความคล่องแคล่ว (Fluency)
- ความเหมาะสมในการสื่อสาร (Communicative Appropriateness)
- ความสามารถในการโต้ตอบ (Interaction)

การเปรียบเทียบผลลัพธ์การเรียนรู้ และเครื่องมือในรายวิชาภาษาอังกฤษ

หัวข้อการเรียนรู้เดียวกันสามารถกำหนดผลลัพธ์ในพฤติกรรม
เรียนรู้ที่แตกต่างกัน และจำเป็นต้องใช้เครื่องมือแตกต่างกัน

พุทธิพิสัย (Cognitive)

- **ผลลัพธ์:** “ผู้เรียนสามารถอธิบายหลักการใช้ภาษาในการแนะนำตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้”
- **เครื่องมือ:** แบบทดสอบข้อเขียน/สอบปากเปล่า
- **ตัวอย่าง:** What information should you include when introducing yourself in English?

จิตพิสัย (Affective)

- **ผลลัพธ์:** “ผู้เรียนมีความมั่นใจในการแนะนำตนเองเป็นภาษาอังกฤษต่อผู้อื่น”
- **เครื่องมือ:** แบบประเมินตนเอง/มาตรฐานค่า
- **ตัวอย่าง:** I feel confident introducing myself in English to someone I have never met before.

ทักษะพิสัย (Psychomotor)

- **ผลลัพธ์:** “ผู้เรียนสามารถแนะนำตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้อย่างเหมาะสม”
- **เครื่องมือ:** การสอบพูด/Rubric
- **ตัวอย่าง:** Introduce yourself to the class for 1–2 minutes. Include your name, age, school, hobbies...

หลักการใช้เครื่องมือหลายวิธีในการประเมิน (Principle of Multiple Methods)

ผลลัพธ์การเรียนรู้จำนวนมากประกอบด้วยพฤติกรรมหลายด้าน
การใช้เครื่องมือเพียงประเภทเดียวอาจไม่สามารถรวบรวมหลักฐานได้ครบถ้วน

การใช้ข้อมูลจากหลายแหล่งช่วยให้ผู้ประเมินสามารถตรวจสอบความสอดคล้องของหลักฐาน (Triangulation) และเพิ่มความน่าเชื่อถือของข้อสรุป

สรุป (Conclusion)

เครื่องมือต้องสอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด (Alignment between Assessment and Intended Learning Outcomes)

1. หากต้องการวัดความรู้ควรให้ผู้เรียน
แสดงความรู้
2. หากต้องการวัดเจตคติควรรวบรวมหลักฐาน
เกี่ยวกับความรู้สึกละพฤติกรรม
3. หากต้องการวัดทักษะ ผู้เรียนต้องได้รับโอกาส
ในการลงมือปฏิบัติจริง

การเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมและหลากหลายจึงเป็นพื้นฐาน
ของการประเมินที่มีความตรง เป็นธรรม และสามารถนำผลไปใช้
พัฒนาการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

Thank You

